

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 28 grudnia 2009 r.

RR ir 9205/111/253/09

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek
Senatu Rzeczypospolitej

Szanowny Panie Marszałku

W nawiązaniu do pisma Pana Marszałka z dnia 27 listopada br., znak: BPS/DSK-043-2191/09 przekazującego oświadczenie senatora Grzegorza Wojciechowskiego skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi w zakresie współpracy sektora przetwórczego z producentami rolnymi, przedkładam Panu poniższą informację:

Sytuacja na rynku rolnym, szczególnie w ostatnich dwóch latach, jest zdeterminowana nie tylko sytuacją na rynku Unii Europejskiej, ale również sytuacją na rynku światowym. Najbardziej widoczne było to zjawisko na rynku zbóż i mleka, ale dotyczy to innych branż chociaż w nieco mniejszej skali.

Realizacja Wspólnej Polityki Rolnej w pewnym stopniu chroni producentów rolnych przed skutkami niekorzystnych zmian, niemniej jednak w okresach silnych kryzysów, przejawiających się np. gwałtownymi spadkami cen na produkty rolne, instrumenty WPR nie zawsze są w stanie sprostać oczekiwaniom producentów rolnych. Jak silne są skutki występujących zawirowań na rynku rolnym zależy w dużej mierze od struktury i organizacji tego rynku w poszczególnych krajach.

Polskie rolnictwo, o dużym potencjale produkcyjnym, szerokim zakresie produkcji zarówno zwierzęcej, jak i roślinnej, nadal charakteryzuje się bardzo dużą ilością podmiotów wprowadzających swoje produkty na rynek. Ilość grup producentów rolnych jest niewspółmierna z ilością i skalą podmiotów skupujących i przetwarzających surowce rolnicze. Tak więc w okresach znacznej nadprodukcji produktów rolnych i niekorzystnej sytuacji cenowej na rynkach międzynarodowych, przy takiej strukturze rynku rolnego występuje niekorzystna sytuacja dla producentów rolnych, przejawiająca się zarówno niskimi cenami, jak i trudnościami w zbyciu.

W Polsce szczególnie odczuwalne zmiany na rynku rolnym dotyczyły w ostatnich latach branży zbożowej, mleczarskiej czy producentów trzody chlewnej. Z problemami zmagali się również producenci owoców, przy czym były to problemy raczej na skalę krajową i dotyczyły w kolejnych latach innych gatunków owoców (jabłka, wiśnie, owoce miękkie).

Dla złagodzenia skutków niekorzystnych zjawisk na rynku rolnym Ministerstwo podejmuje szereg działań prowadzących do powstawania rozwiązań systemowych, które gwarantowałyby większą stabilność rynku rolnego, np.: zintensyfikowanie integracji pionowej producentów rolnych i przetwórstwa rolno-spożywczego. Nieuniknione jest,

w początkowej fazie tego procesu, ponoszenie kosztów i podejmowanie wysiłków, których efekty będą dostrzegalne dopiero po pewnym czasie.

Jednym z takich rozwiązań jest zawieranie umów kontraktacyjnych, które pomoga zapewnić stabilność zbytu płodów rolnych, przyczyniając się także do zwiększenia przewidywalności produkcji, czy stabilność cen.

W celu ułatwienia rolnikom i przetwórcom skorzystania z wzorów takich umów, z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi opracowano wspólnie z odpowiednimi organizacjami branżowymi przemysłu rolno-spożywczego reprezentowanymi przez Radę Gospodarki Żywnościowej wzory wieloletnich umów kontraktacyjnych. Na stronie internetowej Rady Gospodarki Żywnościowej - www.rgz.org.pl - w zakładce komitety są zamieszczone propozycje umów kontraktacyjnych wraz z propozycjami odpowiednich do nich aneksów. Stosowanie umów jest dobrowolne.

Ponadto, celem zachęcania przetwórców do zawierania umów kontraktacyjnych, w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 przewiduje się, że refundacji podlega zasadniczo nie więcej niż 40% kosztów kwalifikowalnych poniesionych przez beneficjenta. W przypadku jednak beneficjenta, który co najmniej 25% ogólnej ilości produktów rolnych nabywa na podstawie umów zawartych na co najmniej rok z grupami producentów rolnych, refundacji podlega do 50% kosztów kwalifikowalnych.

Innym przykładem rozwiązań promujących integrację pionową są założenia zawarte w Programie wspierania restrukturyzacji i modernizacji przemysłu mięsnego, chłodnictwa składowego i przetwórstwa jaj w Polsce zatwierdzonym przez MRiRW, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz.U. z 2007 r. Nr 77 poz. 514, z późn. zm.). W Programie tym wprowadzono zapis, że podmioty realizujące przedsięwzięcia w zakładach uboju zobowiązane są do wykorzystania w procesie produkcji surowca pozyskanego co najmniej w 70% w ramach wieloletnich umów kontraktacyjnych. Warunek ten nie obowiązuje zakładu uboju posiadającego własną bazę surowcową.

Ponadto, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wspiera konsolidację producentów poprzez tworzenie grup producentów. Producenci mogą organizować się w grupy producentów rolnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.). Podstawowym celem założenia grupy jest podejmowanie wspólnych działań, dzięki którym możliwe jest sprostanie wyzwaniom opartej na konkurencyjności gospodarki rynkowej. Odpowiednie zorganizowanie się i dostosowanie produkcji do wymagań odbiorcy pod względem jakości, ilości i asortymentu z jednoczesnym stosowaniem zasad ochrony środowiska na wszystkich etapach produkcji, przechowywania i dystrybucji produktów rolnych, pozwala rolnikom uzyskać możliwość zapewnienia sobie silniejszej pozycji na rynku, a także wyższych i stabilniejszych dochodów, w szczególności grupy mogą być równorzędną stroną w kontraktacji surowca z zakładami przetwórczymi.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, będąc odpowiedzialnym za realizację wspólnej polityki rolnej, której celem jest m.in. dostarczenie konsumentom wysokiej jakości żywności po rozsądnych cenach, podjął działania zmierzające do poprawy funkcjonowania łańcucha żywnościowego, m.in. wystąpił z inicjatywą powołania Międzyresortowego zespołu do spraw zwiększenia przejrzystości rynku artykułów rolno-spożywczych i poprawy funkcjonowania łańcucha żywnościowego.

Inicjatywa powołania ww. zespołu uzyskała aprobatę Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i wpisuje się w cały zestaw działań podjętych przez instytucje Unii Europejskiej w zakresie poprawy funkcjonowania łańcucha żywnościowego.

Celem tworzonego Zespołu będzie:

- po pierwsze: opracowanie koncepcji ciągłego monitorowania wysokości cen i marż oraz przekazywania konsumentom informacji na ten temat jako wykonanie zalecenia Parlamentu Europejskiego oraz Grupy Wysokiego Szczebla ds. konkurencyjności przemysłu rolno-spożywczego;
- po drugie: opracowanie koncepcji utworzenia platformy porozumienia i przygotowania kodeksu dobrych praktyk handlowych

Z uwagi na rozległy zakres problematyki w skład Zespołu zostaną włączeni przedstawiciele: Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi; Ministra Gospodarki; Ministra Finansów, Ministra Skarbu Państwa, Ministra Spraw Zagranicznych, Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej oraz Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Taki skład Zespołu ma gwarantować właściwe wykonanie zadań nałożonych na Zespół.

Właściwym dla realizacji zadań z zakresu konkurencyjności i nieprawidłowości występujących w tym obszarze, także dla rynku rolnego, jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zadania UOKiK realizuje w oparciu o ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.). Dla uruchomienia procedury wyjaśniającej np. znowę cenową, niezbędne jest zgłoszenie podejrzeń co do występowania nieprawidłowości do UOKiK przez producentów, związki producentów, ich organizacje bądź administrację. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi występował wielokrotnie z wnioskiem o przeprowadzenie procedury wyjaśniającej, np. dla rynku wieprzowiny czy rynku owoców. W do tej pory w prowadzonych postępowaniach wyjaśniających UOKiK nie stwierdził znowy cenowej na rynku produktów rolnych, o czym informował każdorazowo Ministra.

Aktualnie trwa jeszcze procedura wyjaśniająca zachowania zakładów skupujących żywiec wieprzowy w okresie 2006-2007.

Z poważaniem

Tadeusz Nalewajko
Zop. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU
Tadeusz Nalewajko

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów